



SPRICKOR I PLANERINGEN

Ett utforskande mönsterarbete om en storstad

EVA-LOTTA MATTSSON

HÖGSKOLAN FÖR DESIGN OCH KONSTHANTVERK, GÖTEBORGS UNIVERSITET

GÖTEBORG VT 2011

EXAMENSPROJEKT 15 HP, KONSTNÄRLIGT KANDIDATPROGRAM I DESIGN 180 HP

ABSTRACT

The goal with my project was to explore what it is that distinguishes Berlin as a city and then translate that into abstract patterns. The patterns are made for wallpaper and are presented in a book as a collection.

After spending six months almost constantly abroad visiting many different cities I began to wonder what it is that makes a city unique. Sometimes it feels as though cities are reduced to the sum of their famous sights. But of course a city is more than that. It's the people who live in it, the history, architecture and culture. It is also its mistakes and problems that makes it into what it is.

A city that never ceases to fascinate me is Berlin. There is something there that I'm still trying to put my finger on, a feeling that I want make into something physical and take home with me.

Some of the questions I asked in the beginning of this project was:

What is it that distinguishes Berlin?

Which ingredients must be there to find the feeling of Berlin?

Is it possible to portray a city in nonfigurative patterns?

In many ways this was a hard project to pull off. I was struggling with how to approach turning the feeling of Berlin into abstract patterns and was thinking too much about which shapes and forms I could use. After some thinking I decided that it was the maner in which I made the patterns along with the colours I used that was going to be most important.

The words I used to guide me where ordered/disintegrated, layers and structures. I also wanted to work with details where the fitting was slightly off.

KEYWORDS

wallpaper

pattern

Berlin

cities

INLEDNING	4
MÅL	4
SYFTE	4
BAKGRUND	4
FRÅGESTÄLLNINGAR	4
AVGRÄNSNINGAR	4
GENOMFÖRANDE	5
INFORMATIONSSINSAMLING OCH ANALYS	5
ANALYS AV BERLIN	5
TIDIGARE MÖNSTERARBETEN OM STÄDER	6
INSPIRATION	6
IDÉ- OCH SKISSARBETE	6
LEDORD	6
EXPERIMENT	7
RAPPORTERING	8
MOT SLUTRESULTATET	8
RESULTAT OCH SLUTSATSER	11
PROJEKTETS RESULTAT	11
UTVÄRDERING	15
BLEV DET BERLIN?	15
OM KOLLEKTIONSBOKEN	15
REFLEKTION ÖVER ARBETSPROCESSEN	15
SAMMANFATTNING	16
KÄLLFÖRTECKNING	17

INLEDNING

BAKGRUND

Efter ett halvår av nästan konstant utlandvistelse med besök i många olika städer började jag fundera över vad det är som gör en stad unik. Ibland känns det som att städer reduceras till summan av sina sevärdheter. Att man som besökare kan ta upp en checklista och börja bocka av för att till sist kunna säga att man gjort staden, sett den. Men en stad är ju mer än så. En stad är människorna som bor i den, dess historia, arkitekturen och kulturen. Den är också sina misstag och den dras med problem.

En stad som aldrig upphört att fascinera mig är Berlin. Varje gång jag besökt Berlin har jag upplevt en bubblande kreativitet både i mig själv och i staden. Det är uppenbarligen något med Berlin som jag fortfarande efter alla mina besök famlar efter, en speciell känsla jag vill ta med mig hem.

MÅL

Målet med mitt projekt var att undersöka vad det är som utmärker Berlin som stad och att sedan översätta det till abstrakta mönster. Mina mönster ville jag presentera i en kollektionsbok.

SYFTE

Inför val av ämne letade jag efter andra mönsterarbeten om städer. I de flesta fall var de mönster jag hittade figurativa och använde sig av kända byggnader och sevärdheter för att etablera kopplingen med staden. Eftersom min tes var att en stad är mer än sina turistattraktioner tyckte jag att det var intressant att ta mig an att tolka Berlin ickefigurativt.

På ett personligt plan hoppades jag också att detta tillvägagångssätt att ta fram mönster på skulle ge mig oväntade resultat i förhållande till vad jag gjort tidigare. Jag ville dessutom bli bättre på själva rapporteringstekniken.

FRÅGESTÄLLNINGAR

Mina frågeställningar i projektets början var:

Vad är det som utmärker Berlin?

Vilka ingredienser måste finnas med för att hitta känslan av Berlin?

Går det att berätta om en stad i ickeföreställande mönster?

Behöver mina mönster stå för sig själva i sin representation av Berlin, eller är det kollektionen i helhet som ska representera Berlin?

Hur viktigt är det att Berlin kommuniceras i det färdiga resultatet?

Var och hur ska mönstren användas?

AVGRÄNSNINGAR

De avgränsningar jag satte upp för mig själv i början av projektet var att jag skulle göra som flest fem mönster. Om det var relevant för projektet skulle jag göra varje mönster i två färgställningar. Mönstren skulle presenteras i en kollektionsbok, vilket innebar att funderingar kring vad som gör en kollektion också blev en avgränsning.

Ganska tidigt i projektet stramade jag upp avgränsningarna och bestämde mig för att göra tre mönster för tapet i en färgställning. Jag hade tankar på att screentrycka hela kollektionen, men efter handledning med textilteknikerna kom jag fram till en kompromiss som gick ut på att plottra ut tapeterna på tapetpapper så när som på en färg och sedan trycka den sista färgen ovanpå.

GENOMFÖRANDE

INFORMATIONSSINSAMLING OCH ANALYS

När jag skrev min projektplan var tanken att jag skulle titta på olika sorters representationer av Berlin inom bland annat film, litteratur, musik, statistik och historia, samt att jag skulle samla in andra människors intryck av och åsikter om Berlin. Samtidigt skrev jag att det fanns något med Berlin som gäckade mig, som var svårt att sätta fingret på och som gjorde att jag kände mig nyfiken och kreativ av att befinna mig där. Jag insåg att det kanske inte var relevant eller ens intressant för mig eller någon annan att jag med mitt arbete lyckades förmedla en objektiv bild av Berlin. Jag ville ha med mig den nyfikenheten, energin och kreativiteten jag kände inför Berlin i mitt utforskande. Därför valde jag bort att plocka in andra människors intryck.

Däremot ville jag fortfarande inte helt och hållet utgå från mig själv. Jag ville ha en stabil grund att stå på, något att kunna återknyta till under arbetets gång.

ANALYS AV BERLIN

Förutom mina egna upplevelser har jag valt att basera min analys av Berlin på tre texter som alla återfinns i antologin [*Ur ett pågående samtal*] *Om arkitektur*. Det är ett utdrag ur *Städerna och minnet*. 3 av Italo Calvino, *Staden. Ett samtal* av arkitekten Hans Kolhoff och regissören Win Wenders samt en text av Ulf Linde, *Celsing och fasaderna*.

I *Städerna och minnet*. 3 beskriver Calvino staden som "förhållandet mellan måtten på dess utsträckning och händelserna i det förflutna (...). Denna våg av minnen suger staden i sig som en svamp och utvidgar sig".¹

Titeln till mitt arbete är taget från ett citat av Wim Wenders: "Hur levande en stad är står direkt i proportion till möjligheten av [sådana] 'sprickor i planeringen'".² Wenders beskriver Berlin som en stad som inte är färdig, en stad med håligheter som på ett mycket påtagligt sätt är en minnets stad. Det är en beskrivning som stämmer väl överens med den bild eller snarare känsla jag har fått av Berlin. Det är en stad som tillåts vara ofärdig. Ett stenkast från Potsdamer Platz med sina glasstrukturer av stål och betong sträcker i ena riktningen S-bahn ut sig över en vildvuxen äng och i den andra ligger en ödetomt där de blottlagda brandmurarna på husen vittnar om ett tidigare slutet kvarter.

I alla delar av Berlin har jag upplevt samma sak; förtätningar som byts ut mot platta obebyggda ytor, en stad som inte förlorar sin känsla av storstad trots sin gleshet. Alla dessa blankpolerade nya strukturer som samsas med vidsträckt ingenmansland och stenhäus som fortfarande bär spår från andra världskriget. Man är så närvarande i historien, men ändå så påtagligt kvar i nuet. "En fasad be-



Inspirationsfoton från Berlin.

1 Städerna och minnet. 3.
2 Staden. Ett samtal

rättar alltid något ..., hur avog mot berättelsen arkitekturen än varit. ... Hur döv och blind arkitekten än har varit kommer fasadens materia att ständigt berätta sin historia.”³ När husen väl står där har arkitekten ingen makt längre och i Berlin upplever jag att de boende tagit kontrollen över fasaderna och av det offentliga rummet på ett sätt jag inte stött på någon annanstans. Staden blir hela tiden kollektivt skapad och den tillåts få vara som den är utan att ständigt städas och putsas.

TIDIGARE MÖNSTERARBETEN OM STÄDER

Innan jag började skissa ville jag ta reda på vad som tidigare gjorts inom området städer och mönster. Jag gjorde en snabb svepning över internet där jag bland annat tittade på Saldos kollektion *Urban District*, Josef Franks *Manhattan*, tapeterna *New York* och *Manhattan* från Mr Perswall, Decor Maisons kollektion *N. Y. Nature* och 10-gruppens mönster *Berlin*.

Med undantag från 10-gruppens, Saldos och ett av Decor Maisons mönster fann jag att de övriga mönstren tolkade staden väldigt bokstavligt och antingen innehöll kartor över staden eller kända byggnader. Att mönster som tolkar städer ickefigurativt verkade vara så pass sällsynt gjorde mig ännu mer nyfiken på vilka resultat mitt arbete skulle kunna ge.

INSPIRATION

Till utseendet var Saldos kollektion långt ifrån det jag var ute efter, men deras tillvägagångssätt var intressant. Fem fotografier tilldelades var sin stad i olika delar av världen och ombads rangordna de färger de fann representativa för sin plats. Fotografernas färgangivelser blev sedan färgställningarna på mönstren.

Jag såg en av Decor Maisons tapeter från N.Y. Nature-kollektionen i ett skyltfönster. Vid tillfället jag såg den visste jag inte att den hade med en stad att göra, det upptäckte jag senare vid närmare efterforskning, men för mig hade den något som ledde mina tankar till en urban miljö utan att visa upp stadsbilder.

Andra inspirationskällor var *Berlin: Der Sinfonie der Grossstadt* från 1927, som på ett mycket intressant sätt använder sig av klipptechnik, tempo och musik för att skildra stadslivet under ett dygn, och Paul Citroëns fotokollage *Metropolis* från 1923, som genom sitt montage av byggnader och infrastruktur gav en känsla av en hetsig och bullrig storstad som jag har svårt att tänka mig att ett vanligt fotografi hade gjort.

Jag tittade också Win Wenders *Himmel över Berlin* som på ett briljant sätt plockar fram platser i staden som känns typiska för Berlin.

IDÉ- OCH SKISSARBETE

Mitt skissprocess har bestått av mycket experimenterande. Jag har omväxlingsvis arbetat digitalt och analogt med mönsterskisserna för att få en bra balans mellan det som gjorts på dator och det som gjorts för hand.

Jag vet med mig sedan tidigare projekt att jag ofta när jag inte är säker på vad jag ska göra ödslar tid på att köpa på mig material jag tror kommer användas. Därför bestämde jag mig för att i största möjliga mån använda mig av material jag redan hade. Mitt lager av overhead-ark tillsammans med den svartvita laserskrivaren blev en ovärderlig tillgång genom hela projektet ända fram till det färdiga resultatet.

Innan jag började skissa tog jag beslutet att mina mönster enbart skulle vara för tapet. Då ett av mina personliga motiv med val av arbetsområde var att jag ville utmana mig själv i mitt mönsterskapande, tyckte jag att det var mer intressant att arbeta med tapet som kändes mer oförlåtande i förhållande till rapportering eftersom det appliceras plant på stora ytor.

För att försöka hitta en ingång till mitt arbete skrev jag ner alla ord jag associerade till Berlin. När orden väl var skrivna visade det sig vara svårare än jag trott att börja med själva skissandet. Jag funderade mycket kring vilken sorts former jag kunde använda mig av, men kom till slut fram till att manéret och färgerna skulle vara viktigare än själva formen.

LEDORD

Allteftersom skissarbetet fortskred utkristalliserade sig ett par ledord som jag sedan fortsatte arbeta med: ordnat/uppbrutet, glapp och misspass, lager och strukturer.

EXPERIMENT

Det första mönstret jag skissade på provade jag att skära ut i skärplottern och montera på ett overhead-ark för att snabbt kunna se storlek och prova det till olika för- och bakgrunder. Vid monteringen klistrade mönstret på sig aningen bubblig vilket gav ett smått förskjutet uttryck. Jag tyckte om resultatet av att något oväntat uppstått och lät därför slumpen vara med och bestämma till viss del i mitt fortsatta arbete.

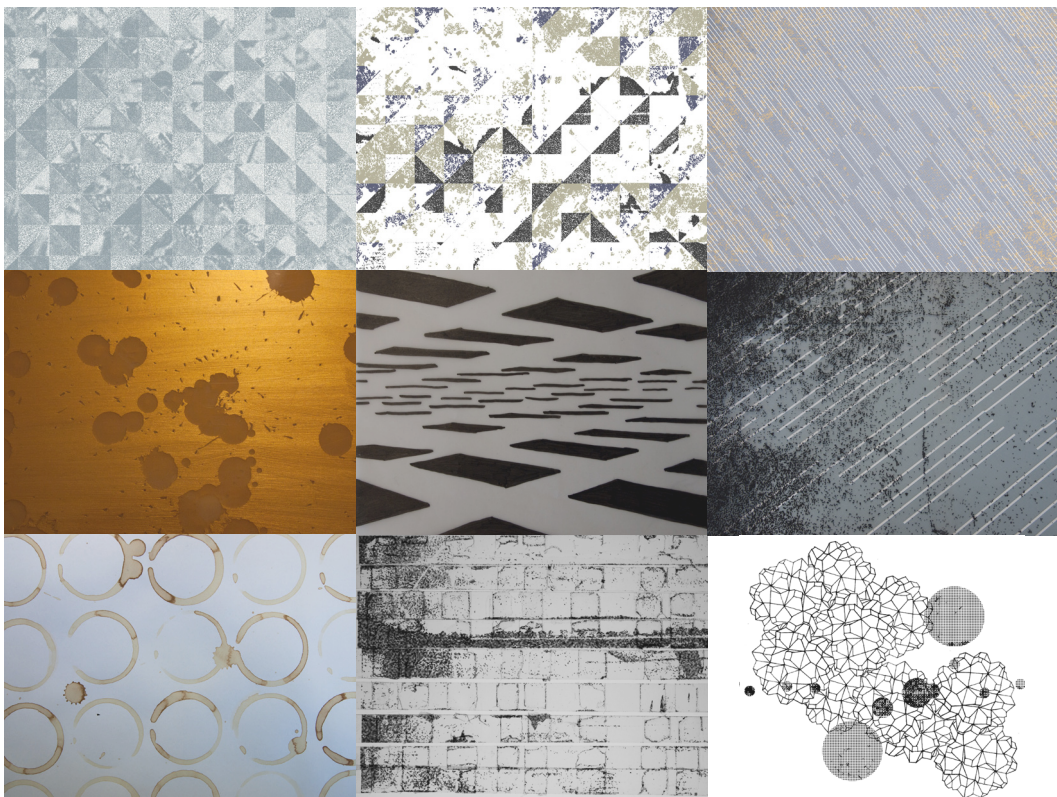
Mellan min första handledning och mittredovisningen experimenterade jag med olika uttryck och letade former i staden att använda. Det sistnämnda tyckte jag inte gav så mycket att arbeta vidare med och den största ansträngningen lades därför på att få fram olika sorters strukturer.

Jag använde till stor del fotografier av Berlin som grunden i mitt experimenterande. Inte för att det egentligen spelade någon roll, men eftersom jag behövde ett bildmaterial att utgå ifrån tyckte jag att det var lika bra.

Fotografierna redigerades sedan till oigenkännlighet, beskars, förstörades, fick ökade kontraster, minskade kontraster och sattes sedan in i olika lager i väldigt geometriska mönster eller skrevs ut på OH-ark, skars sönder, klistrades fast på papper och drogs sedan bort för att se hur mycket av trycksvärtan som satt kvar på plasten respektive pappret. Plastremarna scannades in, förstörades upp och bearbetades sedan på olika sätt i datorn. I och med att den svartvita laserskrivaren skriver ut i ett pyttelitet raster får man effekten av att det man skriver ut och förstöras upp har en mer ”naturlig” rastrering än om man gjort den i datorn.

OH-arken användes också för att bearbeta mönster gjorda i Illustrator för att få bort lite av det tråkiga vektorutseendet, men samtidigt behålla mönstrets exakthet. Jag förminskade ned mönster från rapportstorleken på 53x53cm så det fick plats på ett A4- eller A3-ark och skrev ut på den svartvita laserskrivaren. Eftersom laserskrivaren inte skriver ut perfekta streck blev linjerna i uppförstoring lite naggade i kanterna.

Att man kan skrapa bort utskriftssvärta från OH-arket använde jag också för att bearbeta mina datorgjorda mönster.



Några av skisserna från experimentfasen.

RAPPORTERING

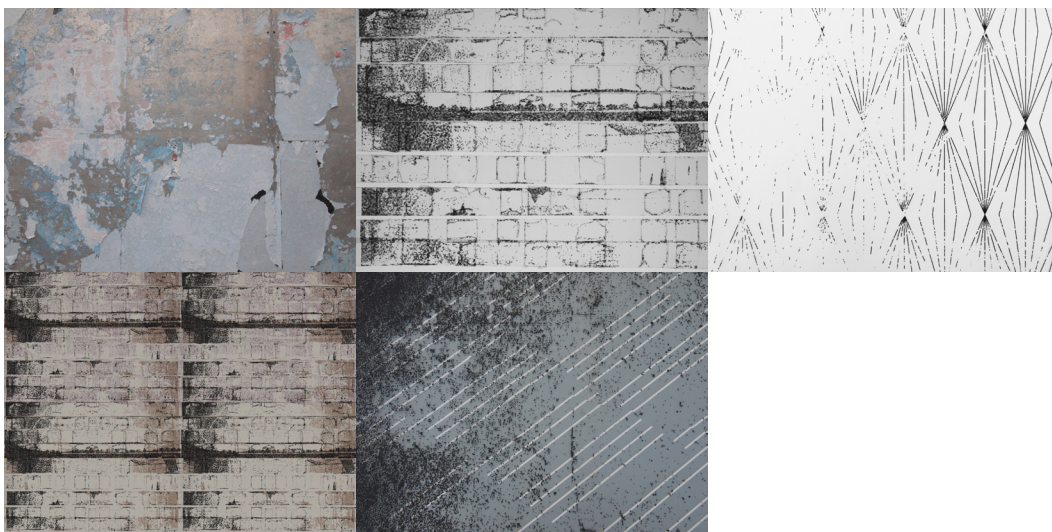
Jag arbetade parallellt med skissande och rapportering. Till en början väldigt enkla och snabba rapporter för att få en känsla av hur mönsterbildningen blev. Mönstervarianterna monterade jag in i samma miljöbild för att hela tiden ha samma referensram när jag jämförde de olika resultaten. Miljöbilden skrev jag också ut och hängde tillsammans med utskriftsproverna i naturlig storlek.

I mina rapporter ville jag arbeta med både ett samlande och ett uppbyggande element i mönstret. Jag arbetade också medvetet med att lägga in detaljer som glappade eller inte riktigt passade för att få in mer djup och liv i tapeten.

Under arbetets gång experimenterade jag med både hel- och halvförsatta mönster, men valde i slutändan att bara använda mig av helförsatt. Eftersom det hände så mycket i varje tapet såg jag ingen anledning att bryta upp mönsterbildningen ännu mer eftersom jag redan arbetat in det inom rapporten. Jag ville dessutom ha kvar den struktur som en helförsatt rapportering tillförde.

MOT SLUTRESULTATET

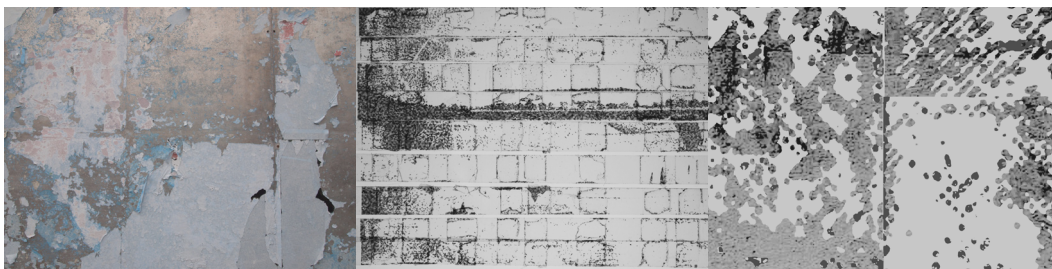
Efter mittredovisningen var min experimentfas över. Jag sållade ut ett par spår att fortsätta arbeta med.



De skisser från experimentfasen jag valde att gå vidare med.

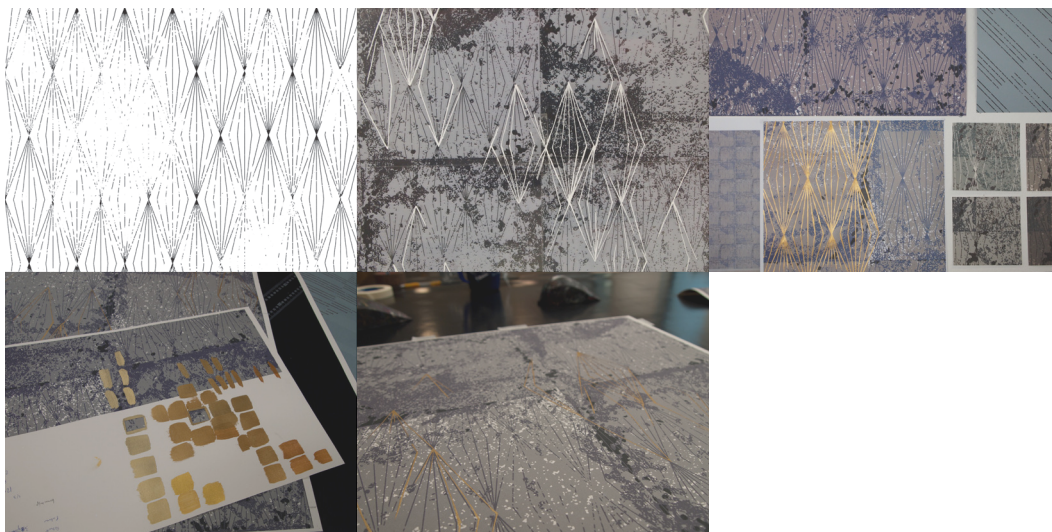
Den första tapeten jag började skissa på tog sin utgångspunkt i ett fotografi jag tagit av en tom annonstavla. Jag tyckte om de tydliga rutorna de nedrivna affischbitarna bildat och började arbeta med de rutorna jag fått från ett av experimenten med OH-ark. Rutorna klipptes ut och lades ovanpå varandra, men uppförstorade blev intrycket ganska blaffigt så jag bröt upp dem genom att lägga ett annat mer finkornigt mönster inuti.

Jag ville inte bara ha ett rutigt mönster och lade därför på ett rombmönster som jag skavt bort bitar av. Tanken var att det skulle mjuka upp det rutiga och att det var detta lager som sedan skulle screentryckas. Jag ville också att rombförmen som kändes lite mer elegant skulle kontrastera mot den smutsiga bakgrunden.



Skisser till den första tapeten.

Efter handledning gjorde jag ännu ett rombmönster där jag för hand fyllde i delar av det tidigare för att ännu mer få en känsla av mönster på mönster. Det handritade mönstret gjorde jag så att det medvetet inte passade ordentlig över det andra. Denna mönsterdelen blev det som sedan screen-trycktes i en guldfärg.



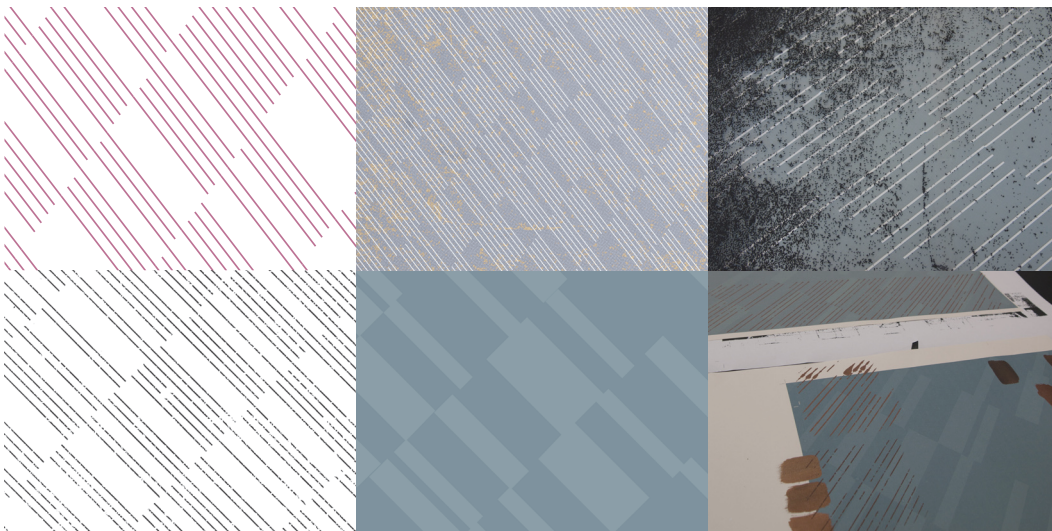
Skisser till den första tapeten.

Den andra tapeten utgick ifrån en av de första skisserna jag gjorde. Med hjälp av ett linjesystem försökte jag få fram en känsla av öppna och stängda ytor och av rörelse i olika riktningar.

Det knepiga med detta mönstret var att få ihop en rapport som gick jämnt ut, men efter mycket prövande och funderande förstod jag äntligen matematiken bakom.

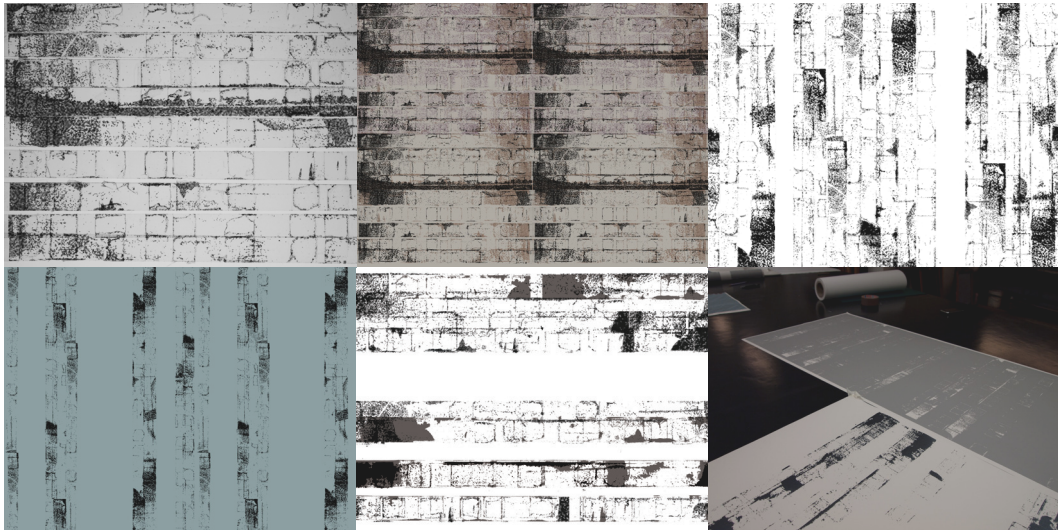
Ett annat problem med mönstret var att det med fel kontraster och färger antingen började sticka i ögonen eller helt förlorade strecken. Även i detta mönster lade jag in ett finkornigt, oregelbundet mönster i strecken och för att ännu mer få bort det datorgjorda intrycket använde jag mig av knepet jag kom fram till i mitt skissande och förminskade ner mönstret, skrev ut på OH-ark, scannade och förstörde upp det igen i datorn.

Dock saknades ett djup i mönstret och efter handledning lade jag in rektanglar i en ljusare färg-ton. Precis som det handritade rombmönstret fick rektanglarna ligga med lite misspass till sig själva och strecken ovanpå.



Skisser till den andra tapeten.

Det tredje mönstret byggde helt och hållet på OH-remsorna med fyrkanter på. Jag tilltalades av det slitna uttrycket samtidigt som rutorna skapade en form av ordning och började arbeta med olika sätt att ta tillvara på dessa båda karaktärer. I början arbetade jag på ett mönster med stående ränder. Problemet var att mönstrets ränder ledde tankarna till en björkskog som jag inte lyckades arbeta bort. Jag roterade mönstret 90 grader så jag fick liggande ränder istället, men kände mig tveksam till hur ett långrandigt rum skulle uppfattas. Genom att gruppera de mörkaste delarna i mönstret tillsammans skapades en kontrasterande rörelse uppåt som förtog en del av långrandigheten.



Skisser till den tredje tapeten.

RESULTAT OCH SLUTSATSER

PROJEKTETS RESULTAT

Mitt arbete ledde fram till tre tapetmönster i en färgställning vardera presenterade i en kollektionsbok tillsammans med miljöbilder av tapeterna. Kollektionen fick namnet Großstadt och tapetmönstren fick namn i form av koordinater som pekar ut utvalda platser jag löst ville koppla dom till.



Det färdiga resultatet.







UTVÄRDERING

I min projektbeskrivning lämnade jag målgruppen öppen med tanken att jag skulle precisera mig när jag börjat skissa, men allteftersom arbetet fortskred fann jag det mindre och mindre relevant. Om jag skulle försöka visa Berlin i mina mönster tyckte jag att det kändes motsägelsefullt att anpassa Berlin till en viss grupp.

BLEV DET BERLIN?

I min projektplan frågade jag mig själv huruvida det gick att berätta om en stad i ickeföreställande mönster. Och frågan jag ställer nu är om mina tapeter fångade Berlins karaktär. Både jag och nej skulle jag vilja säga. Berlin är en storstad och innehåller som alla andra storstäder många motstridiga element. Jag har fått leta efter tendenser att använda mig av samtidigt som jag fått sälla bort andra. På ett sätt är mina mönster precis lika representativa som ett mönster som innehåller välkända motiv som Brandenburger Tor. Båda får ses som provkartor eller sammanfattningar av staden. Varken det abstrakta eller det figurativa visar hela Berlin, men det figurativa kan på ett annat sätt göra anspråk på hela staden eftersom igenkänningsfaktorn är hög. Mina mönster har en betydligt lägre igenkänningsfaktor då jag inte kunnat reproducera staden utan har behövt känna in andra saker och fått arbeta mer med manér och färgskalor.

Jag utgick ifrån min analys av Berlin när jag sökte efter sätt att visualisera staden i mönster. Jag ville arbeta in "sprickor i planeringen", förtätningar och gleshet, en smutsighet och slitenhet som inte vittnade om likgiltighet utan om att något bara fått vara, en varsamhet tillsammans med något hårt. För att visualisera detta använde jag de ord jag satt upp under skissperioden (ordnat/uppbrutet, glapp och misspass, lager och strukturer).

Det finns en viss problematik kring att sammanfatta något så stort som en stad i enbart tre mönster, men inom tidsramen för projektet tycker jag att det räckte med tre mönster för att få ihop en kollektion. Som en fortsättning tror jag dock den skulle vinna på att två eller tre mönster lades till. Det var några färger som jag inte fick med i de tre mönster jag gjorde, som jag gärna hade velat ha med i kollektionen.

OM KOLLEKTIONSBOKEN

I själva kollektionsboken ville jag inte med yttre medel som namn och fotografier referera explicit till Berlin. Däremot placerade jag ut tydliga ledtrådar när jag valde namn på kollektionen och mönstren. Jag ville inte klistra på namn som tydligt anknöt till Berlin, eftersom jag ansåg det snarare signalera en osäkerhet i hur mönstren kommunicerar. Jag ville att mönstren skulle få stå för sig själva.

Fotografiet jag tog för att kunna montera in tapeterna i ett rum arrangerade jag själv för att likna de fik och barer jag sett mycket av i Berlin. Jag kan se både för- och nackdelar med att ha ett sådant fotografi som exempel på tapeten i rummet. Möjligtvis kan man tycka att tapeten placeras in i en daterad miljö, men jag ville se den i ett sammanhang som liknade det den uppstod ur istället för att montera in den i en mer neutral bild.

Varje mönster trycktes med en metallicfärg eftersom jag ville att tapeten skulle ändra karaktär beroende på var ljuskällan befann sig. Tyvärr var det bara guldfärgen som jag tyckte blev tillräckligt ljusreflekterande.

REFLEKTION ÖVER ARBETSPROCESSEN

Överlag tycker jag att min arbetsprocess varit bra. I och med att jag stramade upp ramarna för mitt projekt tidigt i processen har min tid varit väl avvägd. Jag hann med det jag ville och har inte behövt känna att jag varit tvungen att välja bort eller nedprioritera för att bli färdig i tid. I tidsplanen hade jag gett mig själv generöst med marginal för att bli färdig. Jag tror att det var bra att planera så eftersom det satte tidspress på mig samtidigt som jag hade utrymme för att planera om det visade sig att något gick fel eller behövde göras om.

Däremot inte sagt att allt har gått som en dans på rosor eller att jag lyckats följa min ursprungliga tidsplanering till punkt och pricka. För det första kom jag inte igång med mitt skissande så tidigt som jag planerat. Detta på grund av att jag hade svårt att veta i vilken ände jag skulle börja. Istället för att skissa förutsättningslöst gick jag och funderade utan att få ner något på papper. Jag kom i gång med skissandet på allvar efter min första handledning då jag fick i uppgift att skissa fram minst tio olika uttryck att presentera på mittredovisningen. Att presentera allt på mittredovisningen är jag i efterhand tveksam till om det var bra. Kanske borde jag sållat i skisserna redan innan.

Förutom att börja skissa senare än jag tänkt lämnade jag också min definition av Berlin öppen för länge. Mitt projekt hade gagnats av att jag varit mer tydlig med mig själv och med vad det var jag var ute efter. Stundtals kunde jag känna mig smått överväldigad av att hantera ett så stort ämne som en hel stad.

De gånger under projektet då jag kände mig osäker på eller tveksam till hur mina mönster fungerade i förhållande till rapportering, färg och form gjorde jag utflykter till Engelska tapetmagasinet bara för att se alla olika sorters tapeter de säljer. Besöken hade alltid en lugnande effekt och jag kände mig oftast bekräftad i vad jag höll på med. I tidigare projekt när jag har fastnat eller ifrågasatt mig själv har jag plockat fram mina inspirationsbilder för att på så sätt få ny inspiration. Vad besöken på Engelska tapetmagasinet gjorde var att jag fick energi i mitt eget arbete av att se tapeter jag verkligen inte gillade. Inspirationen verkade hämmande medan att titta på det jag upplevde som fult gjorde mig klar över vilka vägar jag inte ville gå. Den insikten kommer jag definitivt att ta med mig i kommande projekt.

Något annat jag ska tänka på i fortsättningen är att planera in tid att bara fundera på innan jag ska påbörja skissandet. Jag behöver den tiden innan jag kan sätta igång ordentligt, men på samma gång behöver jag tydliga mål och tidspress för att vara riktig effektiv.

SAMMANFATTNING

Jag gick in i detta projektet utan en aning om vad för sorts mönster som skulle komma ut på andra sidan. Att vara så öppen och aningslös var en stor hjälp och bidrog till slutresultatet, men lämnade mig också ganska handfallen då och då. Att gestalta en stad i abstrakta mönster visade sig vara ett ganska knepigt projekt.

Om jag helt lyckades med det jag föresatte mig att göra i min projektbeskrivning tycker jag är svårt att svara på just nu. Jag kan se Berlin när jag tittar på mönstren, men hur någon annan uppfattar dom vet jag inte än.

Personligen har jag fått ut jättemycket av att genomföra detta projektet. Det har utan tvekan varit det svåraste jag tagit mig an att göra. Jag har fått jobba hårt med att hitta ingredienser från Berlin att använda till mönstren och kämpat på med mönsterrapporter och skisser. Dessutom behövde jag tänka till kring kollektionen så jag hade mönster som kompletterade varandra.

Jag var överlycklig när mitt arbete var klart och inlämnat och inget mer skulle göras på det, men så här i efterhand känner jag att det nog inte dröjer så länge innan min fascination för städer leder in mig på ett liknande projekt. Det har varit jobbigt, eländigt och osäkert men samtidigt utmanande och inspirerande och jag är väldigt nöjd med mitt resultat.

KÄLLFÖRTECKNING

BÖCKER

Calvino, I. 1974. *Städerna och minnet*. 3. I: C Caldenby och F Nilsson eds. 2008. [Ur ett pågående samtal] Om arkitektur. Klippan, Sverige: Stiftelsen ARKUS och författarna. 130-131.

Kolhoff, H. och Wenders, W. 1988. I: C Caldenby och F Nilsson eds. 2008. [Ur ett pågående samtal] Om arkitektur. Klippan, Sverige: Stiftelsen ARKUS och författarna. 112-128.

Linde, U. 1980. *Celsing och fasaderna*. I: C Caldenby och F Nilsson eds. 2008. [Ur ett pågående samtal] Om arkitektur. Klippan, Sverige: Stiftelsen ARKUS och författarna. 80-87.

FILMER

Ruttman, Walter (1927). *Berlin: Der Sinfonie der Grossstadt*. Tyskland: Deutsche Vereins-Film, Les Productions Fox Europe.

Wenders, Wim (1987). *Der Himmel über Berlin*. Västtyskland/Frankrike: Road Movie Filmproduktion, Argos Films, Westdeutscher Rundfunk (WDR).

INTERNET

<http://www.saldo.com/saldo/saldo4/saldo4/index.html> (4 april, 2011)

<http://www.svenskttenn.se/en-us/product/0127/textil/ta10000/textile-manhattan-315-linen.aspx> (4 april, 2011)

<http://www.mrperswall.se/sortiment/stilart/destinations> (4 april, 2011)

<http://www.decormaison.se/dm.htm> (4 april, 2011)

<http://en.wikipedia.org/wiki/File:PaulCitroenMetropolis.jpg> (4 april, 2011)

BILDMATERIAL

Allt bildmaterial är författarens eget.